

ศึกษาและทดสอบระบบให้น้ำพร้อมปุ๋ยที่เหมาะสมสำหรับสวนมังคุด

Study and Testing on Appropriate Irrigation and fertilizer Systems for Mangosteen Orchard

นายพุทธอินทร์ จารุวัฒน์^{๑/}   นายนาวิ จิระชีวี^{๒/}   นางชมภู จันทิ^{๓/}   นายสากล วีรยานันท์^{๒/}
นายศุภวรรณ์ ภามตย์^{๒/}   นายนิวัติ อาระวิล^{๒/}   นายเทียนชัย เหลลลา^{๒/}
นายอุทัย ธานี^{๒/}   นางเกษศิริ ฉันทพิริยะพูน^{๔/}   นางอุมาพร รักษาพรหมณ์^{๔/}

บทคัดย่อ

ทำการศึกษาและทดสอบระบบการให้น้ำพร้อมปุ๋ยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับสวนมังคุดในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๖ โดยศึกษาเปรียบเทียบอัตราการให้น้ำ ๓ กรรมวิธี ตามชนิดของหัวสปริงเกลอร์และมินิสปริงเกลอร์ ได้แก่การให้น้ำอัตรา ๑๒๐ ลิตรต่อชั่วโมง, ๓๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง และ ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง การให้ปุ๋ยพร้อมระบบน้ำ ใช้ชุดฉีดปุ๋ยชนิดเวนจูรี (Venturi) ตามค่าการวิเคราะห์ดินในแต่ละช่วงเวลาของการจัดการสวนมังคุด ที่ระดับอัตราเท่ากันในทุกกรรมวิธีการทดลองให้น้ำ ผลการศึกษาวิเคราะห์ธาตุอาหารไนโตรเจนในใบมังคุด ขนาดและน้ำหนักใบมังคุด คุณภาพและปริมาณผลผลิตมังคุดของทุกปีที่ทำการศึกษา พบว่าการให้น้ำอัตรา ๓๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพดีกว่าการให้น้ำอัตรา ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมงและอัตรา ๑๒๐ ลิตรต่อชั่วโมง ตามลำดับ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการทดลองทางสถิติด้วยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕%

---

^{๑/} ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี

^{๒/} สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม

^{๓/} ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี

^{๔/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๖

๑. บทนำ

ในปัจจุบันต้นทุนปัจจัยการผลิตทั้งระบบมีราคาแพงมากขึ้นในขณะที่ราคาผลผลิตตกต่ำหรือเพิ่มขึ้นไม่มากนักซึ่งเป็นวิกฤติที่ชาวสวนเผชิญอยู่ การจัดการต้นทุนในสวนให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการผลิตในปัจจุบันซึ่งจะต้องเป็นไปในลักษณะถูกต้องแม่นยำ (Precision Agriculture) มากยิ่งขึ้นเพื่อประสิทธิภาพในการผลิตทั้งระบบ (เปรมปรี, ๒๕๔๔) การจัดการน้ำและปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพก็เป็นประเด็นหนึ่งที่มีความจำเป็น โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี สม่ำเสมอ และมีความคุณภาพ หรือช่วยในการลดต้นทุน ภาคตะวันออกนับได้ว่าเป็นแหล่งผลิตไม้ผลเมืองร้อนชั้นดีแห่งหนึ่งของโลก แต่ชาวสวนส่วนใหญ่ยังมีวิธีจัดการน้ำและปุ๋ยที่ไม่ถูกต้องทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง เช่น ใช้หัวจ่ายน้ำในอัตราสูงเกิน ๖๐๐ ลิตร/ชม. ทำให้เกิดน้ำไหลนอง เป็นการสิ้นเปลืองน้ำและเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการสูบน้ำเกินความจำเป็น และถ้ามีการนำเอาเทคโนโลยีการให้ปุ๋ยพร้อมระบบน้ำเข้ามาใช้ในการทำสวนจะสามารถประหยัดค่าปุ๋ยได้มาก (อุดมพร, ๒๕๔๘) อย่างไรก็ตามการใช้อุปกรณ์จ่ายปุ๋ยเข้าระบบน้ำยังไม่มีรูปแบบและวิธีการใช้งานที่ชัดเจนจึงเป็นเทคโนโลยีที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ส่วนรูปแบบการให้น้ำด้วยสปริงเกลอร์ที่มีอัตราการจ่ายน้ำมากหรือน้อยจึงจะเหมาะสมนั้นยังมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีที่ใหม่กว่าเนื่องจากเกรงว่าหัวสปริงเกลอร์ที่มีอัตราการจ่ายน้ำน้อยๆจะไม่เพียงพอต่อความต้องการของพืช (เปรมปรี, ๒๕๔๔) และยังไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้งานที่ชัดเจน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยหารูปแบบการให้น้ำและการให้ปุ๋ยไปพร้อมระบบน้ำที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ช่วยให้มีการจัดการน้ำและปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดิเรกและคณะ(๒๕๔๕) ได้กล่าวถึงวิธีการให้น้ำแก่พืชที่กระทำได้หลายวิธีซึ่งการที่จะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งนั้นจะต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติของพืช ลักษณะของพื้นที่ วิธีการเพาะปลูก ชนิดของพืช ภูมิประเทศ ต้นทุนการให้น้ำ อย่างไรก็ตามวิธีการให้น้ำแก่พืชโดยทั่ว ๆ ไปที่นิยมกัน แบ่งออกได้ ๔ แบบใหญ่ๆ คือ การให้น้ำทางผิวดิน ให้น้ำใต้ดิน ให้น้ำแบบฉีดฝอย และแบบน้ำหยด สำหรับการให้น้ำที่เหมาะสมกับการให้ปุ๋ยพร้อมระบบน้ำเมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการให้น้ำที่สูง ได้แก่ การให้น้ำแบบชลประทานน้ำน้อย (มินิสปริงเกลอร์และน้ำหยด) (จิระพงษ์, ๒๕๔๑) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการผลิตพืชในปัจจุบันที่ต้องมีการผลิตในลักษณะถูกต้องแม่นยำมากขึ้น (Precision Agriculture) เพื่อให้ได้ทั้งคุณภาพ ความสะอาด ความปลอดภัยต่อสภาพแวดล้อม รวมทั้งมีต้นทุนต่ำ ซึ่งระบบชลประทานน้ำน้อย (Micro Irrigation) มีความจำเป็นต่อระบบการผลิตดังกล่าว แต่ชาวสวนส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับเนื่องจากมีความเคยชินกับการให้น้ำด้วยสปริงเกลอร์น้ำมาก (เปรมปรี, ๒๕๔๔) หรือยังไม่เผชิญกับภาวะวิกฤติน้ำอย่างรุนแรงจึงยังไม่เปลี่ยนไปใช้ระบบให้น้ำชนิดอัตราให้น้ำน้อย (สุขวัฒน์ และเสริมสุข, ๒๕๔๗) วีระพงษ์ (๒๕๔๗) ได้สรุปว่าการให้น้ำด้วยหัวจ่ายน้ำอัตราสูงจะมีการซึมน้ำผ่านผิวดินไม่ทันทำให้เกิดการสูญเสียน้ำ ซึ่งหมายถึงการเสียค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำมากขึ้น สอดคล้องกับนายทองดี (๒๕๕๑) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางในการลดต้นทุนและพลังงานในการทำสวนว่าการจ่ายปุ๋ยไปพร้อมกับระบบน้ำจะช่วยประหยัดปุ๋ยได้มาก และการปรับเปลี่ยนหัวจ่ายน้ำจากหัวน้ำมาก ๖๐๐ ลิตร/ชม. เป็น อัตรา ๒๕๐ หรือ ๓๐๐ ลิตร/ชม. จะช่วยประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงได้มากขึ้น สปริงเกลอร์แบบเดิมที่มีอัตราให้ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ลิตร/ชม. จำเป็นต้องใช้ระบบท่อและขนาดปั้มน้ำที่ใหญ่กว่า แต่ในด้านผลตอบแทนของพืชต่อการให้น้ำในอัตราที่ต่างกันั้นตามความรู้สึกของชาวสวนมีความเห็นว่าพืชจะได้รับความชื้นที่ดีกว่า น่าจะมีการตอบสนองที่ดีกว่าเมื่อใช้สปริงเกลอร์ที่มีอัตราการให้น้ำสูง ซึ่ง

ต่างจากนักวิชาการที่มีมุมมองในประเด็นของการประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งค่าลงทุนระบบน้ำ ค่าพลังงานในการสูบน้ำ ที่มากกว่า แต่ยังไม่มีความชัดเจนในด้านผลการตอบสนองของพืช ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยในระดับแปลง ทดสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการให้น้ำในการเพิ่มผลผลิต ในรูปของประสิทธิภาพการใช้น้ำ (Water Use Efficiency) และความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งจะได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจในการเลือกระบบ ให้น้ำที่เหมาะสม

๒. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

๑. เครื่องชั่งน้ำหนักดิจิทัล ๑๐๐ กิโลกรัม ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง
๒. เครื่องชั่งน้ำหนักดิจิทัล ๒ กิโลกรัม ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง
๓. เครื่องวัดความหวาน (Refractometer)
๔. ตู้อบไฟฟ้า
๕. สายวัดและไม้บรรทัด
๖. เวอร์เนียร์คาร์ลิปเปอร์
๗. นาฬิกาจับเวลา

วิธีดำเนินการ

๑. ศึกษา สํารวจข้อมูล คั่นคว่าและตรวจเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการให้น้ำและการให้ปุ๋ยพร้อม ระบบน้ำในสวนมังคุด เพื่อหาข้อมูลต่างๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการดำเนินงาน

๒. ศึกษาปริมาณความต้องการน้ำของมังคุด และทำการทดสอบเก็บข้อมูลทางกายภาพ ทางเคมี ส่วนประกอบของธาตุอาหารในชุดดินของแปลงทดสอบ

๓. ติดตั้งระบบให้น้ำ ชุดจ่ายปุ๋ยพร้อมระบบน้ำและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทดลองให้เหมาะสมทางด้าน ชลศาสตร์ เช่น ท่อจ่ายน้ำหลัก ท่อจ่ายน้ำรองเข้าหัวแปลงและท่อจ่ายน้ำเข้าต้นมังคุด อุปกรณ์กรองน้ำ อุปกรณ์วัด ความชื้นในดิน (Tensiometer) เป็นต้น และติดตั้งหัวจ่ายน้ำรูปแบบต่างๆ ที่ทำการศึกษาทดสอบทั้งหมด ๓ กรรมวิธี ดังนี้

- กรรมวิธีที่ ๑ หัวจ่ายน้ำอัตรามากกว่า ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง
- กรรมวิธีที่ ๒ หัวจ่ายน้ำอัตรา ๓๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง
- กรรมวิธีที่ ๓ หัวจ่ายน้ำอัตรา ๑๒๐ ลิตรต่อชั่วโมง

จากนั้นทำการให้น้ำโดยคำนวณปริมาณน้ำตามความต้องการของพืชโดยใช้วิธีเทียบค่ากับภาควัดการระเหยน้ำ (Pan Evaporation Method) และให้ปุ๋ยทางน้ำด้วยชุดฉีดปุ๋ยแบบเวนจูรี (Venturi)

๔. เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดลองต่างๆที่เกี่ยวข้องในด้านคุณภาพและปริมาณของผลผลิต

๕. สรุปผลการทดลองและแนวทางในการเลือกใช้ระบบการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และจัดทำคู่มือ แนะนำการการให้น้ำและปุ๋ยสำหรับสวนมังคุด

เวลาและสถานที่

ระยะเวลาเริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๕๓ – ระยะเวลาสิ้นสุด กันยายน ๒๕๕๖

สถานที่ดำเนินการ

- ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี ต.พลับพลา อ.เมือง จ.จันทบุรี
- ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ต.ตะปอน อ.ขลุง จ.จันทบุรี
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ ต.ตะปอน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

๓. ผลการทดลองและวิจารณ์

๘.๑ ได้ทำการสำรวจระบบการให้น้ำและการให้ปุ๋ยในสวนมังคุดของเกษตรกรในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด (รูปที่ ๑.) พบว่าเกษตรกรทุกสวนมีระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ และส่วนใหญ่ใช้หัวจ่ายน้ำชนิดหัวเหวี่ยงน้ำมาก อัตราการจ่ายน้ำมากกว่า ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง (รูปที่ ๒.) ต้นกำลังที่ใช้มีทั้งใช้เครื่องยนต์และมอเตอร์ไฟฟ้า ขนาดกำลังขับขึ้นอยู่กับขนาดของสวนและจำนวนต้น (รูปที่ ๓. และ รูปที่ ๔.) สำหรับปัญหาที่พบคือค่าใช้จ่ายสำหรับระบบการให้น้ำของเกษตรกรสูงเนื่องจากเกษตรกรนิยมให้น้ำมากเนื่องจากเกรงว่าพืชจะได้รับน้ำไม่เพียงพอ ซึ่งหมายถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำเพิ่มมากขึ้น และปัญหาที่พบอีกประการในการสำรวจพบว่าเกษตรกรบางส่วนที่อยู่ไกลแหล่งน้ำชลประทานจะมีปัญหาไม่มีน้ำใช้ในการให้น้ำสวนมังคุดนอกฤดูฝน ทำให้มีผลต่อผลผลิตที่ได้ และทำการแก้ปัญหาโดยทำการขุดลอกสระสำหรับเก็บกักน้ำในฤดูฝนทุกปีซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูง (รูปที่ ๕. และ รูปที่ ๖.)หากมีการนำระบบให้น้ำในอัตราที่เหมาะสมกับสวนผลไม้จะเป็นการช่วยในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำในสวนมังคุดได้ สำหรับการให้ปุ๋ยส่วนใหญ่ใช้วิธีการหว่านรอบโคนต้น มีการให้ปุ๋ยทางระบบน้ำบ้างแต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก ทั้งนี้จากการสอบถามเกษตรกรพบว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์การให้ปุ๋ยทางระบบน้ำและมองว่าเป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการปฏิบัติงาน

รูปที่ ๑. สํารวจระบบให้น้ำสวนมังคุดเกษตรกร

รูปที่ ๒. รูปแบบหัวจ่ายน้ำชนิดหัวเหวี่ยงน้ำมากที่ใช้ทั่วไป

รูปที่ ๓. ต้นกำลังมอเตอร์ไฟฟ้า

รูปที่ ๔. ต้นกำลังเครื่องยนต์

รูปที่ ๕. พื้นที่ปลูกนอกเขตชลประทาน

รูปที่ ๖. สระเก็บน้ำที่ขุดโดยเกษตรกร

๘.๒ ทำการศึกษาความต้องการน้ำของพืชมังคุด เพื่อใช้ในการกำหนดปริมาณและระยะเวลาการให้น้ำของหัวจ่ายน้ำต่างๆ ที่ทำการศึกษาในแต่ละการทดลอง โดยหัวจ่ายน้ำในแต่ละกรรมวิธีแสดงไว้ในรูปที่ ๗ - รูปที่ ๙ โดยความต้องการน้ำของพืช คือปริมาณน้ำที่พืชใช้ในการเจริญเติบโตและดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งปริมาณน้ำที่พืชต้องสูญเสียไปในระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆนั้นด้วย กระบวนการสูญเสียน้ำ มี ๒ กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการคายน้ำส่วนที่เหลือใช้จากการเจริญเติบโตสู่บรรยากาศทางปากใบ และการระเหยของน้ำจากผิวดินบริเวณรอบต้นพืชหรือน้ำที่เกาะอยู่ตามใบพืช โดยปริมาณน้ำที่พืชต้องการจะแตกต่างกันในแต่ละช่วงของพัฒนาการและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เช่น ความชื้นในดิน สภาพอากาศรอบต้นพืช ระบบการปลูก และการจัดการสวน เป็นต้น การคำนวณความต้องการน้ำของมังคุด และระยะเวลาการให้น้ำของหัวจ่ายน้ำอัตราต่างๆที่ทำการศึกษาแสดงไว้ในภาคผนวก ก โดยจากการคำนวณพบว่า การให้น้ำกรรมวิธีที่ ๑, ๒ และ ๓ มีระยะเวลาการให้น้ำ ๖๐ นาที, ๒๔ นาที และ ๑๒ นาที ตามลำดับ

รูปที่ ๗. หัวจ่ายน้ำ ๑๒๐ ลิตรต่อชั่วโมง

รูปที่ ๘. หัวจ่ายน้ำ ๓๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง

รูปที่ ๙. หัวจ่ายน้ำ ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง

จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพของน้ำจากแหล่งน้ำที่ทำการให้น้ำในแปลงมังคุดทดลอง ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถใช้ได้ โดยผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ ๑.

ตารางที่ ๑. ผลการวิเคราะห์น้ำจากแหล่งน้ำที่ใช้ในแปลงทดลองมีดังนี้

หัวข้อทดสอบ	ค่าที่วิเคราะห์ได้	ค่าที่เหมาะสม
ความเป็นกรด-ด่าง	๗.๖๔	๕.๕-๗.๕
ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{mhos/cm}$)	๙๐.๓	น้อยกว่า ๑,๒๕๐
ค่าความเป็นด่าง ($\text{mg CaCO}_3/\text{L}$)	๔๓.๗๒	น้อยกว่า ๕๑๘
คลอไรด์ (mg/L)	๐.๑๘	น้อยกว่า ๑๔๒
คลอไรด์ (meq/L)	๐.๐๐๕	น้อยกว่า ๔

หมายเหตุ: วิเคราะห์โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖

ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่างดินในแปลงมังคุดทดลองทั้งทางกายภาพและเคมี เพื่อตรวจสอบค่า Bulk density และธาตุอาหารในดิน เพื่อทำการกำหนดสูตรปุ๋ยและปริมาณการให้ปุ๋ย ในแต่ละช่วงของพัฒนาการของผลมังคุด ผลการวิเคราะห์พบว่าดินในแปลงทดลองเป็นดินชนิดร่วนเหนียว มีค่า bulk density ๑.๐๑ กรัม/ลบ. ซม. แบ่งการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน ๒ ระดับที่ระดับความลึก ๑๕ เซนติเมตร (ดินบน) และ ๓๐ เซนติเมตร (ดินล่าง) จากผิวดิน ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ ๒.

ตารางที่ ๒. ผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินของแปลงมังคุดทดลอง

ตัวอย่าง	ความเป็นกรด-ด่าง	ปริมาณปูนที่ ต้องการ (ก.ก./ไร่)	ค่าการนำไฟฟ้า (ms/cm)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (mg./g.g.)	โพแทสเซียม (mg./g.g.)	แคลเซียม (mg./g.g.)	แมกนีเซียม (mg./g.g.)	โบรอน (mg./g.g.)
ดินบน	๔.๕๐	๑๐๓๐	๐.๐๑	๒.๖๓	๑.๐๔	๓๘.๖๑	๒๖.๐๑	๙.๔๖	๐.๖๑
ดินล่าง	๔.๒๙	-	๐.๐๓	๓.๔๘	๑.๔๘	๕๖.๕๔	๓๖.๑๖	๑๕.๘๓	๐.๖๖

หมายเหตุ: วิเคราะห์โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖

นำข้อมูลการวิเคราะห์ดินมาทำการกำหนดปริมาณปุ๋ยที่ให้พร้อมระบบน้ำ ตามเอกสารคำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับพืชเศรษฐกิจ (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) จากผลการวิเคราะห์ (ภาคผนวก ข) ทำให้สามารถกำหนดการให้ปุ๋ยช่วงต่างๆ ดังนี้

- ช่วงระยะบำรุงต้นหลังตัดแต่งกิ่ง (หลังเก็บเกี่ยว) ต้องการธาตุปุ๋ย N:P₂O₅:K₂O/ตัน ปริมาณ ๓๐๐-๒๐๐-๓๐๐ กรัม/ตัน ตามลำดับ ทำการวิเคราะห์ปริมาณการใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖ เพื่อให้ได้ปริมาณปุ๋ยเพียงพอสำหรับต้นมังคุดตามปริมาณที่กำหนดไว้ในเอกสารอ้างอิง ผลการวิเคราะห์พบว่า ต้องใช้ปริมาณแม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ปริมาณ ๓๘๐.๙๑ กรัมต่อตัน แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ปริมาณ ๓๓๓.๓๓ กรัมต่อตัน และแม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ปริมาณ ๖๕๒.๑๗ กรัมต่อตัน โดยแบ่งเป็นการให้ให้ปุ๋ยทางน้ำ ๑ สัปดาห์ต่อครั้ง สำหรับระยะเวลาการให้ปุ๋ยเป็นไปตามอัตราหัวจ่ายน้ำในแต่ละกรรมวิธีเพื่อให้ต้นมังคุดได้ปริมาณปุ๋ยที่เท่ากันทุกต้น

- ช่วงระยะสร้างตาดอก (ก่อนมังคุดออกดอกประมาณ ๑-๒ เดือน) ต้องการธาตุปุ๋ย N:P₂O₅:K₂O/ตัน ปริมาณ ๒๐๐-๒๐๐-๓๕๐ กรัม/ตัน ตามลำดับ ทำการวิเคราะห์ปริมาณการใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๐-๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖ เพื่อให้ได้ปริมาณปุ๋ยเพียงพอสำหรับต้นมังคุดตามปริมาณที่กำหนดไว้ในเอกสารอ้างอิง ผลการวิเคราะห์พบว่า ต้องใช้ปริมาณแม่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๐-๐ ปริมาณ ๔๐๗.๒๗ กรัมต่อตัน แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ปริมาณ ๓๓๓.๓๓ กรัมต่อตัน และแม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ปริมาณ ๗๖๐.๘๗ กรัมต่อตัน โดยแบ่งเป็นการให้ให้ปุ๋ยทางน้ำ ๑ สัปดาห์ต่อครั้ง สำหรับระยะเวลาการให้ปุ๋ยเป็นไปตามอัตราหัวจ่ายน้ำในแต่ละกรรมวิธีเพื่อให้ต้นมังคุดได้ปริมาณปุ๋ยที่เท่ากันทุกต้น

- ช่วงระยะบำรุงผล (หลังออกดอกประมาณ ๑ เดือน) ต้องการธาตุปุ๋ย N:P₂O₅:K₂O/ตัน ปริมาณ ๒๐๐-๑๕๐-๓๐๐ กรัม/ตัน ตามลำดับ ทำการวิเคราะห์ปริมาณการใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖ เพื่อให้ได้ปริมาณปุ๋ยเพียงพอสำหรับต้นมังคุดตามปริมาณที่กำหนดไว้ในเอกสารอ้างอิง ผลการวิเคราะห์พบว่า ต้องใช้ปริมาณแม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ปริมาณ ๑๘๕.๒๖ กรัมต่อตัน แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ปริมาณ ๒๕๐ กรัมต่อตัน และแม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ปริมาณ ๖๕๒.๑๗ กรัมต่อตัน โดยแบ่งเป็นการให้ให้ปุ๋ยทางน้ำ ๑ สัปดาห์ต่อครั้ง สำหรับระยะเวลาการให้ปุ๋ยเป็นไปตามอัตราหัวจ่ายน้ำในแต่ละกรรมวิธีเพื่อให้ต้นมังคุดได้ปริมาณปุ๋ยที่เท่ากันทุกต้น

- ช่วงระยะปรับปรุงคุณภาพ (ก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ ๒ เดือน) ต้องการธาตุปุ๋ย N:P₂O₅:K₂O/ตัน ปริมาณ ๐-๐-๒๕๐ กรัม/ตัน ตามลำดับ ทำการวิเคราะห์ปริมาณการใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ เพื่อให้ได้ปริมาณปุ๋ยเพียงพอสำหรับต้นมังคุดตามปริมาณที่กำหนดไว้ในเอกสารอ้างอิง ผลการวิเคราะห์พบว่า ต้องใช้ปริมาณแม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ ปริมาณ ๔๑๖.๖๗ กรัมต่อตัน โดยแบ่งเป็นการให้ให้ปุ๋ยทางน้ำ ๑ สัปดาห์ต่อครั้ง สำหรับระยะเวลาการให้ปุ๋ยเป็นไปตามอัตราหัวจ่ายน้ำในแต่ละกรรมวิธีเพื่อให้ต้นมังคุดได้ปริมาณปุ๋ยที่เท่ากันทุกต้น

๘.๓ ทำการออกแบบและติดตั้งระบบให้น้ำสำหรับสวนมังคุดแปลงทดลอง ซึ่งใช้แปลงทดลองของศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ห้วยตะพานหิน ประกอบไปด้วยต้นมังคุดทดลองกรรมวิธีละ ๑๐ ต้น ทั้งหมด ๓ กรรมวิธี รวมเป็น ๓๐ ต้น ต้นกำลังป้อนน้ำที่ใช้เป็นของศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรีขนาด ๓๐ แร่งม้า ออกแบบให้ใช้ท่อจ่ายน้ำหลักเป็นท่อพีวีซีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ นิ้ว ท่อจ่ายน้ำรองเป็นท่อพีวีซีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ นิ้ว และท่อจ่ายน้ำเข้าต้นมังคุดเป็นท่อพีวีซีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๓/๔ นิ้ว และติดตั้งอุปกรณ์ tensiometer สำหรับวัด

ความชื้นในดินเพื่อการควบคุมการให้น้ำ ติดตั้งอุปกรณ์จ่ายปุ๋ยชนิดเวนจูรี เพื่อเป็นการให้ปุ๋ยพร้อมระบบน้ำ การติดตั้งระบบน้ำในแปลงมังคุดทั้งหมดแสดงในรูปที่ ๑๐.-รูปที่ ๑๖.

รูปที่ ๑๐. ห้องจ่ายน้ำเข้าแปลงทดลอง

รูปที่ ๑๑. ติดตั้งระบบให้น้ำ

รูปที่ ๑๒. ท่อจ่ายน้ำหลักเข้าแปลงมังคุดทดลอง

รูปที่ ๑๓. อุปกรณ์จ่ายปุ๋ยแบบเวนจูรี

รูปที่ ๑๔. ท่อจ่ายน้ำเข้าต้นมังคุด

รูปที่ ๑๕. Tensiometer

รูปที่ ๑๖. แปลงมังคุด

รูปที่ ๑๖. แปลงมังคุดทดลอง

๘.๔ เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเป็นระยะเวลา ๓ ปี ในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๖ ได้แก่ ค่าความหนาแน่นรวม (bulk density) ของดินและธาตุอาหารในดิน ด้านคุณภาพและปริมาณของผลผลิต เก็บข้อมูลธาตุอาหารใบมังคุด ขนาดและน้ำหนักใบมังคุด น้ำหนักผลมังคุด (กรัม), เส้นรอบวง (ซ.ม.) และค่าความหวาน (% brix) ในส่วนของปริมาณผลผลิตเก็บข้อมูลปริมาณผลผลิตต่อต้นและปริมาณผลผลิตต่อไร่ การเก็บข้อมูลต่างๆแสดงในรูปที่ ๑๗. - รูปที่ ๒๒. ข้อมูลและผลการการวิเคราะห์ด้านต่างๆ แสดงในตารางที่ ๓. - ตารางที่ ๗. และรูปที่ ๒๓.- รูปที่ ๓๑.

รูปที่ ๑๗. เก็บข้อมูลดิน

รูปที่ ๑๘. เก็บข้อมูลมังคุด

รูปที่ ๑๙. เก็บเกี่ยวผลผลิตมังคุด

รูปที่ ๒๐. ผลผลิตมังคุดที่ได้

รูปที่ ๒๑. ตัวอย่างมังคุดที่นำมาวิเคราะห์คุณภาพ

รูปที่ ๒๒. วิเคราะห์คุณภาพของมังคุด

ตารางที่ ๓. ผลการวิเคราะห์ค่าความหนาแน่นรวมและธาตุอาหารในดินของแปลงมังคุดทดลอง ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย)

ตัวอย่าง	ความเป็นกรด-ด่าง	ค่าการนำไฟฟ้า (ms/cm)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (มก./ก.ก.)	โพแทสเซียม (มก./ก.ก.)	แคลเซียม (มก./ก.ก.)	แมกนีเซียม (มก./ก.ก.)	โบรอน (มก./ก.ก.)	ความหนาแน่นรวม (กรัม/ลบ.ซม.)
ดินบน (๑๕ ซม.)	๔.๕๐	๐.๐๑	๒.๖๓	๑.๐๔	๓๘.๖๑	๒๖.๐๑	๙.๔๖	๐.๖๑	๑.๐๑
ดินล่าง (๓๐ ซม.)	๔.๒๙	๐.๐๓	๓.๔๘	๑.๔๘	๕๖.๕๔	๓๖.๑๖	๑๕.๘๓	๐.๖๖	๑.๐๓
เฉลี่ย	๔.๔๐	๐.๐๒	๓.๐๖	๑.๒๖	๔๗.๕๘	๓๑.๐๙	๑๒.๖๕	๐.๖๔	๑.๐๒

หมายเหตุ: วิเคราะห์โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖

ปี ๒๕๕๕

ตัวอย่าง	ความเป็นกรด-ด่าง	ค่าการนำไฟฟ้า (ms/cm)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (มก./ก.ก.)	โพแทสเซียม (มก./ก.ก.)	แคลเซียม (มก./ก.ก.)	แมกนีเซียม (มก./ก.ก.)	โบรอน (มก./ก.ก.)	ความหนาแน่นรวม (กรัม/ลบ.ซม.)
ดินบน (๑๕ ซม.)	๔.๔๒	๐.๐๔	๔.๐๐	๕๗.๑๓	๖๘.๖๖	๑๒๔.๗๓	๒๘.๗๐	๐.๕๔	๔.๔๒

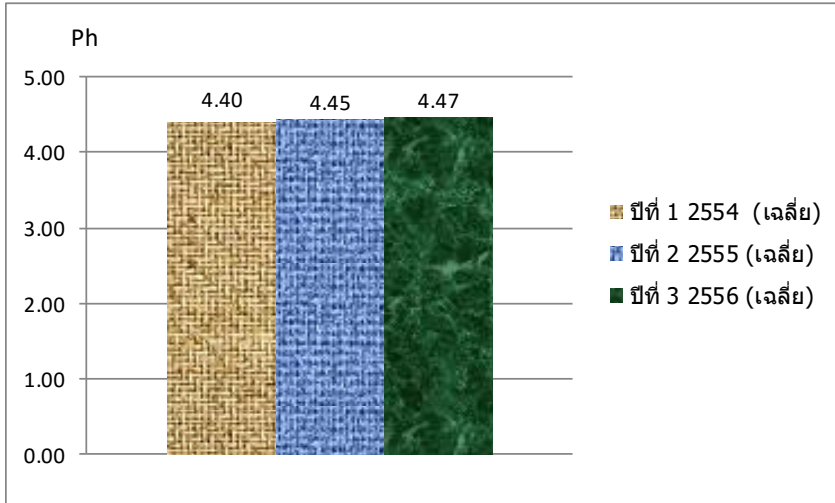
ดินล่าง (๓๐ ซม.)	๔.๔๘	๐.๐๔	๓.๑๕	๒๒.๖๒	๕๖.๕๐	๙๒.๕๙	๒๓.๕๕	๐.๓๘	๔.๔๘
เฉลี่ย	๔.๔๕	๐.๐๔	๓.๕๘	๓๙.๘๘	๖๒.๕๘	๑๐๘.๖๖	๒๖.๑๒	๐.๕๖	๔.๔๕

หมายเหตุ: วิเคราะห์โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖

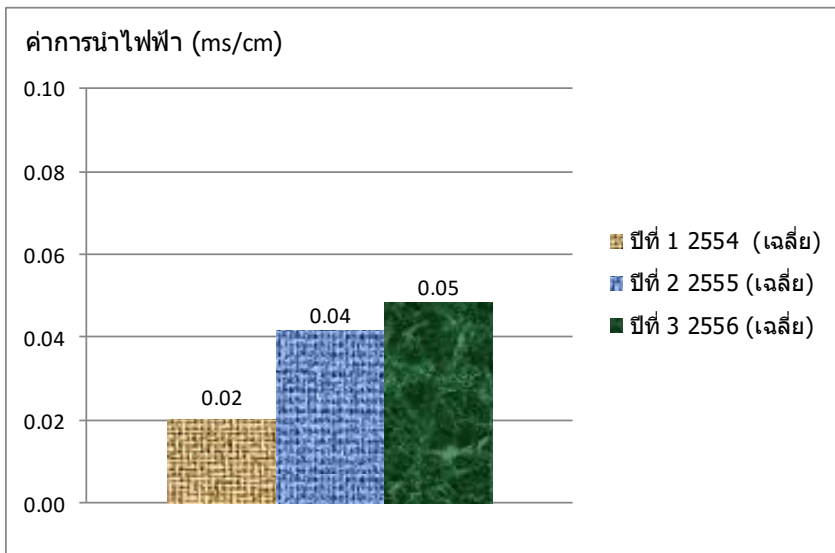
ปี ๒๕๕๖

ตัวอย่าง	ความเป็นกรด-ด่าง	ค่าการนำไฟฟ้า (ms/cm)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (มก./ก.ก.)	โพแทสเซียม (มก./ก.ก.)	แคลเซียม (มก./ก.ก.)	แมกนีเซียม (มก./ก.ก.)	โบรอน (มก./ก.ก.)	ความหนาแน่นรวม (กรัม/ลบ.ซม.)
ดินบน (๑๕ ซม.)	๔.๔๕	๐.๐๕	๓.๘๖	๕๘.๖๑	๘๙.๖๒	๑๗๘.๖๙	๒๒.๑๔	๐.๔๖	๑.๑๓
ดินล่าง (๓๐ ซม.)	๔.๕๐	๐.๐๕	๓.๑๒	๓๒.๔๑	๖๙.๖๙	๑๓๖.๗๐	๑๘.๙๓	๐.๓๗	๑.๑๖
เฉลี่ย	๔.๔๗	๐.๐๕	๓.๔๙	๔๕.๕๑	๗๙.๖๕	๑๕๗.๗๐	๒๐.๕๓	๐.๔๒	๑.๑๔

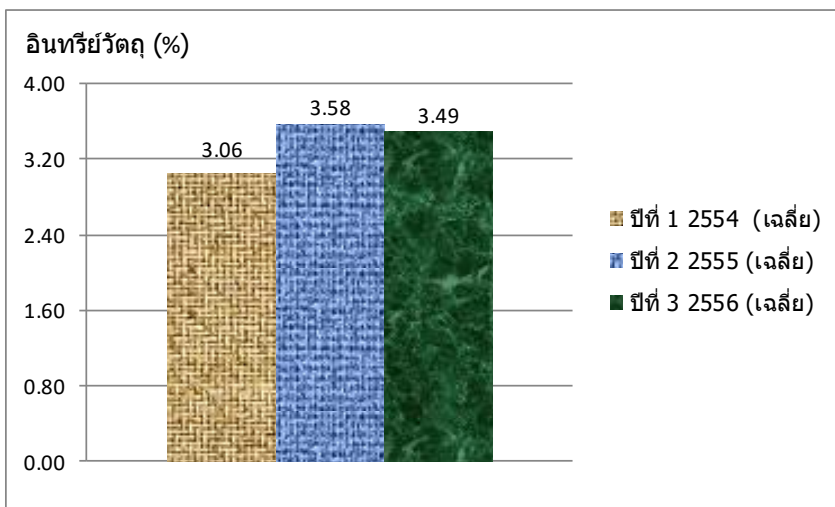
หมายเหตุ: วิเคราะห์โดย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖

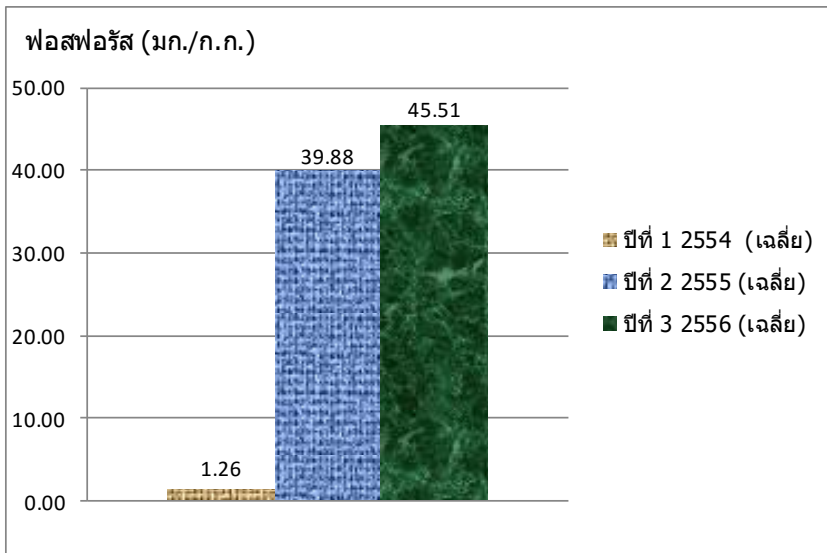
รูปที่ ๒๓. แผนภูมิแสดงค่าความเป็นกรด-ด่าง ของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

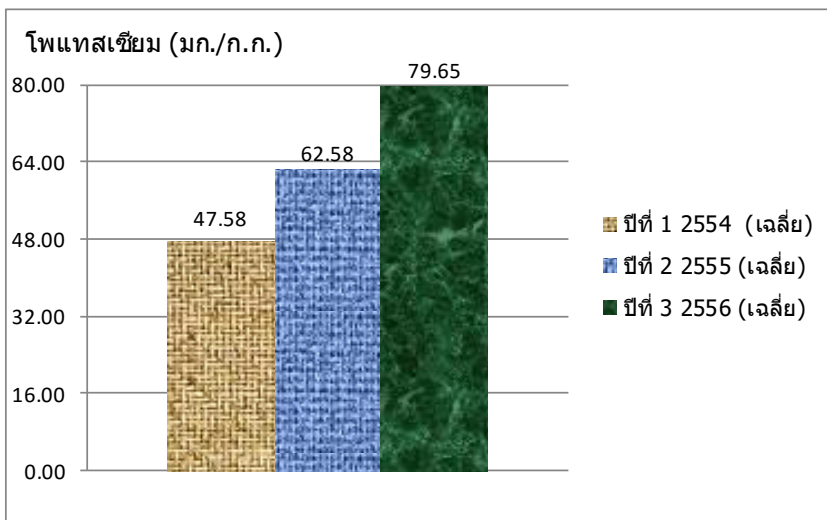
รูปที่ ๒๔. แผนภูมิแสดงค่าการนำไฟฟ้าของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

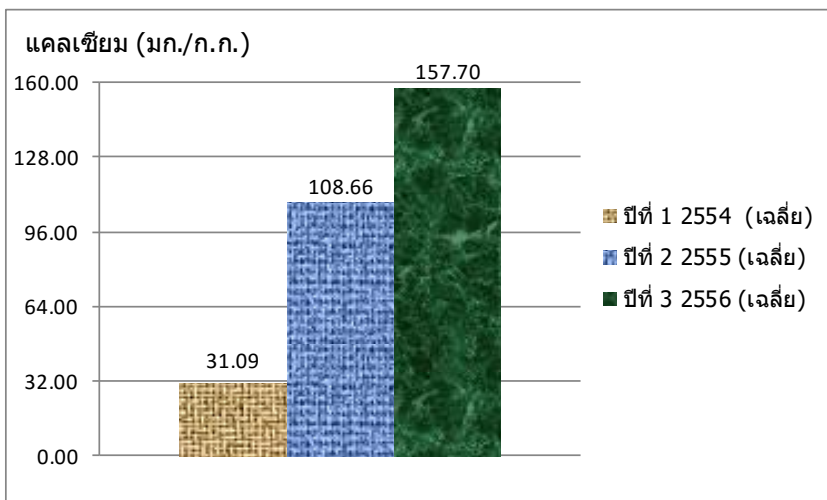
รูปที่ ๒๕. แผนภูมิแสดงค่าอินทรีย์วัตถุของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

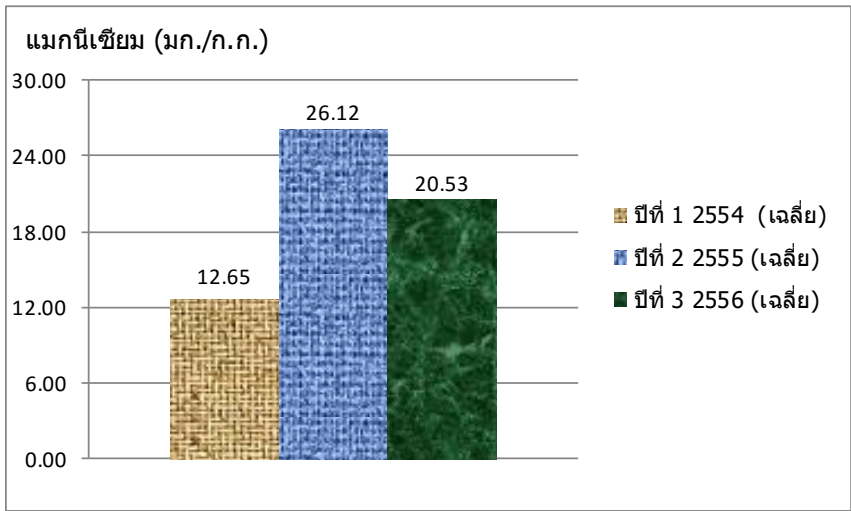
รูปที่ ๒๖. แผนภูมิแสดงค่าฟอสฟอรัสของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

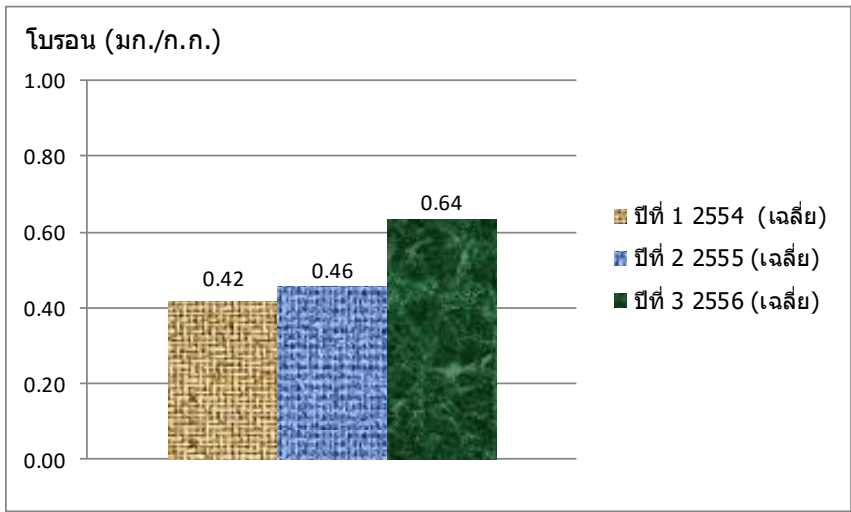
รูปที่ ๒๗. แผนภูมิแสดงค่าโพแทสเซียมของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

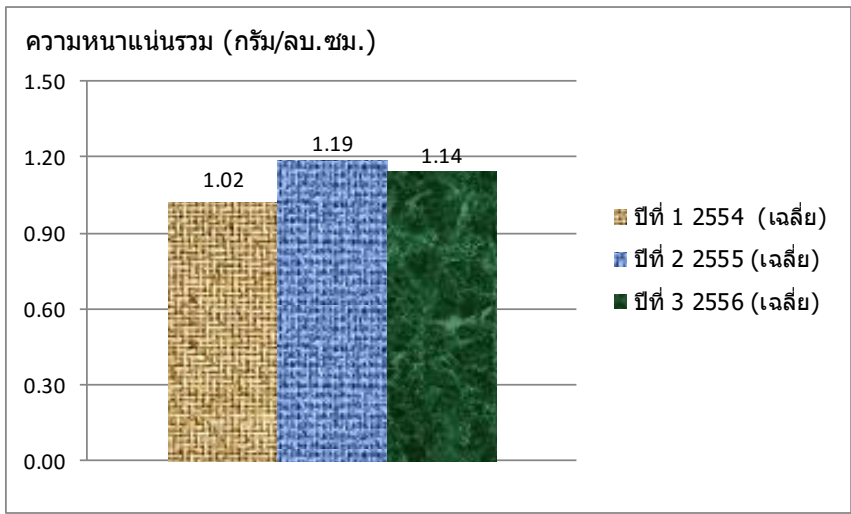
รูปที่ ๒๘. แผนภูมิแสดงค่าแคลเซียมของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

รูปที่ ๒๙. แผนภูมิแสดงค่าแมกนีเซียมของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

รูปที่ ๓๐. แผนภูมิแสดงค่าโบรอนของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

รูปที่ ๓๑. แผนภูมิแสดงค่าความหนาแน่นรวมของชุดดินในแปลงทดลองปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖

ตารางที่ ๔. ผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารใบมังคุดของแปลงมังคุดทดลองในแต่ละกรรมวิธี

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๒a	๐.๐๖a	๐.๔๔a	๑.๐๕a	๐.๑๔a	๑๘.๕๐a	๔๖.๐๘a	๖.๐๒a	๒๔.๗๖a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๑a	๐.๐๖a	๐.๕๒a	๑.๐๓a	๐.๑๕a	๑๘.๐๘a	๓๙.๕๙a	๕.๖๖a	๒๒.๔๗a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๑๗a	๐.๐๖a	๐.๔๙a	๑.๐๔a	๐.๑๕a	๑๕.๕๔a	๔๔.๑๖a	๖.๔๕a	๑๗.๑๗b
เฉลี่ย	๑.๒๐	๐.๐๖	๐.๔๘	๑.๐๔	๐.๑๕	๑๗.๓๗	๙๓.๒๘	๖.๐๔	๒๑.๔๖
S.D.	๐.๐๒	๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๐๑	๐.๐๑	๑.๖๐	๘๙.๐๖	๐.๓๙	๓.๘๙
CV(%)	๒.๐๗	๓.๕๑	๘.๑๕	๐.๘๗	๔.๕๕	๙.๒๓	๙๕.๔๘	๖.๕๓	๑๘.๑๒

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๑๖b	๐.๐๗a	๐.๕๗a	๑.๑๓a	๐.๑๔a	๓๔.๐๘a	๖๔๕.๑๔a	๑๐.๒๒a	๑๗.๕๖b
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๑๒b	๐.๐๗a	๐.๕๘a	๑.๑๑a	๐.๑๔a	๒๗.๓๖a	๗๓๓.๑๙a	๗.๘๔a	๒๓.๒๘a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๓a	๐.๐๗a	๐.๖๓a	๑.๐๔a	๐.๑๓a	๓๐.๙๑a	๖๘๐.๕๔a	๙.๙๑a	๒๒.๐๕a
เฉลี่ย	๑.๑๗	๐.๐๗	๐.๕๙	๑.๐๙	๐.๑๔	๓๐.๗๘	๖๘๖.๒๙	๙.๓๒	๒๐.๙๖
S.D.	๐.๐๖	๐.๐๐	๐.๐๓	๐.๐๕	๐.๐๑	๓.๓๖	๔๔.๓๐	๑.๓๐	๓.๐๑
CV(%)	๔.๘๑	๐.๘๒	๔.๙๙	๔.๑๖	๕.๑๕	๑๐.๙๒	๖.๔๖	๑๓.๙๒	๑๔.๓๖

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๕a	๐.๐๔a	๐.๕๙a	๐.๘๙a	๐.๑๖a	๖๕.๔๒a	๖๕๓.๔๗a	๘.๖๑a	๔๓.๒๐ab
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๒a	๐.๐๔a	๐.๖๓a	๐.๘๗a	๐.๑๖a	๕๘.๗๗a	๖๕๓.๓๕a	๗.๒๗a	๔๖.๕๕a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๓a	๐.๐๔a	๐.๗๐a	๐.๘๕a	๐.๑๕a	๕๐.๘๑a	๕๔๓.๕๗a	๑๒.๓๓a	๓๘.๑๙b
เฉลี่ย	๑.๒๓	๐.๐๔	๐.๖๔	๐.๘๗	๐.๑๕	๕๘.๓๓	๖๑๖.๘๐	๙.๔๑	๔๒.๖๕
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๕	๐.๐๒	๐.๐๐	๗.๓๒	๖๓.๔๑	๒.๖๒	๔.๒๑
CV(%)	๑.๐๓	๓.๗๐	๘.๑๓	๒.๕๓	๑.๘๘	๑๒.๕๔	๑๐.๒๘	๒๗.๘๗	๙.๘๗

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๑. ระยะก่อนออกดอก)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๙a	๐.๐๖a	๐.๘๒a	๐.๙๘a	๐.๑๖a	๓๓.๐๖a	๗๑๖.๔๕a	๙.๑๖a	๓๑.๐๙a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๗a	๐.๐๕a	๐.๗๑a	๐.๘๖a	๐.๑๓a	๓๔.๙๕a	๖๖๖.๘๐a	๗.๙๗a	๒๕.๔๒a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๖a	๐.๐๕a	๐.๗๘a	๐.๙๔a	๐.๑๔a	๓๒.๖๐a	๗๒๒.๖๕a	๘.๕๐a	๒๕.๔๙a
เฉลี่ย	๑.๓๘	๐.๐๕	๐.๗๗	๐.๙๓	๐.๑๕	๓๓.๕๔	๗๐๑.๙๖	๘.๕๔	๒๗.๓๓
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๕	๐.๐๖	๐.๐๑	๑.๒๔	๓๐.๖๑	๐.๕๙	๓.๒๖
CV(%)	๑.๐๓	๓.๙๕	๖.๙๕	๖.๗๘	๑๐.๐๙	๓.๗๑	๔.๓๖	๖.๙๔	๑๑.๙๑

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๓a	๐.๐๖a	๐.๘๓a	๐.๗๖b	๐.๑๒a	๓๑.๔๔a	๕๓๔.๕๑a	๓.๑๖b	๒๒.๖๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๖a	๐.๐๕a	๐.๖๙a	๐.๘๖ab	๐.๑๒a	๕๙.๒๗a	๖๒๖.๐๒a	๕.๙๘a	๓๑.๑๙a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๒a	๐.๐๖a	๐.๗๑a	๑.๐๖a	๐.๑๒a	๔๓.๕๔a	๖๕๕.๑๓a	๕.๗๓ab	๒๘.๙๐a
เฉลี่ย	๑.๒๔	๐.๐๖	๐.๗๔	๐.๘๙	๐.๑๒	๔๔.๗๕	๖๐๕.๒๒	๔.๙๕	๒๗.๕๙
S.D.	๐.๐๒	๐.๐๐	๐.๐๘	๐.๑๕	๐.๐๐	๑๓.๙๖	๖๒.๙๔	๑.๕๖	๔.๔๐
CV(%)	๑.๕๐	๕.๔๙	๑๐.๕๕	๑๖.๘๑	๑.๓๐	๓๑.๑๙	๑๐.๔๐	๓๑.๔๙	๑๕.๙๖

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๙๖	๐.๐๕๖	๐.๗๑๖	๐.๙๔๖	๐.๑๒๖	๔๒.๕๒๖	๗๑๑.๒๙๖	๕.๓๓๖	๓๘.๓๗๖
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๓๖	๐.๐๕๖	๐.๗๐๖	๐.๙๑๖	๐.๑๒๖	๔๑.๕๓๖	๖๖๐.๗๐๖	๔.๖๙๖	๓๐.๕๖๖
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๙๖	๐.๐๕๖	๐.๖๗๖	๐.๙๗๖	๐.๑๑๖	๔๑.๘๖๖	๖๗๘.๙๙๖	๕.๔๖๖	๒๘.๔๖๖
เฉลี่ย	๑.๓๐	๐.๐๕	๐.๖๙	๐.๙๔	๐.๑๒	๔๑.๙๗	๖๘๓.๖๕	๕.๑๖	๓๒.๔๖
S.D.	๐.๐๓	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๐๓	๐.๐๐	๐.๕๐	๒๕.๖๒	๐.๔๑	๕.๒๒
CV(%)	๒.๐๕	๔.๔๗	๒.๗๘	๓.๐๐	๒.๗๓	๑.๒๐	๓.๗๕	๘.๐๓	๑๖.๐๙

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๖๖	๐.๐๖๖	๐.๖๙๖	๐.๙๗๖	๐.๑๒๖	๔๙.๔๐๖	๕๒๗.๕๙๖	๗.๓๔๖	๓๙.๘๖๖
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๙๖	๐.๐๕๖	๐.๗๑๖	๐.๙๖๖	๐.๑๒๖	๔๘.๒๒๖	๓๘๗.๘๖๖	๗.๙๘๖	๓๓.๓๓๖
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๓๖	๐.๐๕๖	๐.๖๘๖	๑.๑๐๖	๐.๑๑๖	๕๐.๙๗๖	๔๗๖.๖๔๖	๗.๙๗๖	๓๐.๔๙๖
เฉลี่ย	๑.๒๖	๐.๐๕	๐.๖๙	๑.๐๑	๐.๑๒	๔๙.๕๓	๔๖๔.๐๓	๗.๗๖	๓๔.๕๖
S.D.	๐.๐๓	๐.๐๐	๐.๐๑	๐.๐๘	๐.๐๑	๑.๓๘	๗๐.๗๑	๐.๓๗	๔.๘๐
CV(%)	๒.๒๖	๔.๗๒	๑.๘๒	๗.๕๘	๖.๙๓	๒.๗๙	๑๕.๒๔	๔.๗๓	๑๓.๘๙

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๑. ระยะก่อนออกดอก)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๖a	๐.๐๕a	๐.๖๙a	๐.๙๔a	๐.๑๓a	๓๓.๕๒a	๗๖๙.๗๓a	๓.๔๒a	๓๖.๑๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๗a	๐.๐๕a	๐.๗๐a	๐.๙๒a	๐.๑๒a	๒๖.๕๖b	๗๐๑.๐๔a	๓.๕๓a	๓๕.๕๑a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๓๖a	๐.๐๕a	๐.๖๓a	๐.๙๙a	๐.๑๒a	๓๒.๓๔ab	๗๔๙.๗๘a	๔.๐๕a	๓๔.๙๘a
เฉลี่ย	๑.๓๖	๐.๐๕	๐.๖๗	๐.๙๕	๐.๑๒	๓๐.๘๑	๗๔๐.๑๘	๓.๖๗	๓๕.๕๖
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๐	๓.๗๓	๓๕.๓๔	๐.๓๔	๐.๖๐
CV(%)	๐.๗๒	๔.๐๐	๖.๑๑	๓.๘๔	๓.๔๐	๑๒.๑๐	๔.๗๗	๙.๒๘	๑.๖๙

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๘a	๐.๐๕a	๐.๗๕a	๐.๙๙a	๐.๑๒a	๔๐.๖๕a	๗๐๗.๔๒a	๔.๔๑a	๕๑.๗๙a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๗a	๐.๐๕a	๐.๘๑a	๑.๐๐a	๐.๑๒a	๓๕.๓๕a	๖๗๓.๕๖a	๔.๐๐a	๔๔.๐๖ab
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๘a	๐.๐๕a	๐.๘๖a	๑.๐๖a	๐.๑๑a	๓๘.๐๙a	๖๒๑.๐๗a	๔.๑๓a	๔๑.๒๖b
เฉลี่ย	๑.๒๘	๐.๐๕	๐.๘๑	๑.๐๒	๐.๑๒	๓๘.๐๓	๖๖๗.๓๕	๔.๑๘	๔๕.๗๐
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๕	๐.๐๔	๐.๐๐	๒.๖๕	๔๓.๕๑	๐.๒๑	๕.๔๕
CV(%)	๐.๕๕	๑.๒๒	๖.๖๒	๓.๘๘	๒.๐๐	๖.๙๗	๖.๕๒	๕.๐๘	๑๑.๙๓

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๕๖	๐.๐๔๖	๐.๗๕๖	๐.๙๘๖	๐.๑๒๖	๒๑.๙๗๖	๖๓๐.๙๕๖	๓.๒๐๖	๔๘.๗๒๖
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๖๖	๐.๐๔๕๖	๐.๗๑๖	๑.๐๗๖b	๐.๑๒๖	๓๐.๘๗๖b	๗๔๔.๔๕๖	๓.๓๔๖	๔๔.๔๗๖
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๒๕๖	๐.๐๔๖	๐.๗๒๖	๑.๑๑๖	๐.๑๑๖	๔๐.๙๖๖	๖๗๐.๓๑๖	๓.๔๙๖	๔๓.๓๗๖
เฉลี่ย	๑.๒๕	๐.๐๔	๐.๗๓	๑.๐๕	๐.๑๒	๓๑.๒๖	๖๘๑.๙๑	๓.๓๔	๔๕.๕๒
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๐๗	๐.๐๐	๙.๕๐	๕๗.๖๖	๐.๑๔	๒.๘๒
CV(%)	๐.๔๙	๑.๓๐	๓.๓๗	๖.๒๒	๑.๗๙	๓๐.๓๙	๘.๔๖	๔.๒๒	๖.๒๑

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ตัวอย่าง	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)	แคลเซียม (%)	แมกนีเซียม (%)	เหล็ก (มก./ก.ก.)	แมงกานีส (มก./ก.ก.)	ทองแดง (มก./ก.ก.)	สังกะสี (มก./ก.ก.)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ชม.)	๑.๑๐๖	๐.๐๓๖	๐.๖๒๖	๑.๐๑๖	๐.๑๑๖	๕๑.๘๐๖	๖๕๒.๗๓๖	๔.๗๒๖	๔๗.๒๐๖
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๑๐๖	๐.๐๓๖	๐.๕๙๖	๐.๙๖๖	๐.๑๑๖	๔๗.๓๔๖	๖๙๕.๖๗๖	๔.๒๗๖	๔๒.๕๖๖
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ชม.)	๑.๐๘๖	๐.๐๔๖	๐.๖๑๖	๐.๙๗๖	๐.๑๐๖	๕๔.๙๘๖	๖๘๔.๓๔๖	๓.๘๖๖	๔๕.๐๕๖
เฉลี่ย	๑.๐๙	๐.๐๓	๐.๖๑	๐.๙๘	๐.๑๐	๕๑.๓๗	๖๗๗.๕๘	๔.๒๙	๔๔.๙๓
S.D.	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๑	๐.๐๒	๐.๐๑	๓.๘๔	๒๒.๒๕	๐.๔๓	๒.๓๒
CV(%)	๑.๐๐	๓.๔๓	๒.๑๗	๒.๔๒	๘.๓๕	๗.๔๘	๓.๒๘	๑๐.๐๓	๕.๑๗

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ตารางที่ ๕. ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านขนาดและน้ำหนักใบมังคุดในแต่ละกรรมวิธี

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๒๒.๑๑a	๙.๙๖a	๖.๖๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๘๒a	๙.๘๗a	๖.๓๓ab
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๖๕a	๙.๖๗a	๕.๘๑b
เฉลี่ย	๒๑.๘๖	๙.๘๓	๖.๒๘
S.D.	๐.๒๓	๐.๑๕	๐.๔๔
CV(%)	๑.๐๖	๑.๕๓	๖.๙๗

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๖๔a	๙.๗๕a	๖.๔๔a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๒.๑๑a	๙.๔๘a	๖.๐๗a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๐.๕๙a	๙.๖๓a	๖.๔๔a
เฉลี่ย	๒๑.๔๔	๙.๖๒	๖.๓๑
S.D.	๐.๗๘	๐.๑๔	๐.๒๑
CV(%)	๓.๖๓	๑.๔๕	๓.๓๘

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย : ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๒๐.๓๘ab	๙.๕๘ab	๖.๗๓a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๙.๓๔b	๙.๐๖b	๖.๐๙a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๐๓a	๙.๖๔a	๖.๓๖a
เฉลี่ย	๒๐.๒๕	๙.๔๓	๖.๓๙
S.D.	๐.๘๕	๐.๓๒	bh๐.๓๒
CV(%)	๔.๒๐	๓.๓๗	๕.๐๐

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๑. ระยะก่อนออกดอก)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๑๘.๙๗a	๙.๐๑a	๕.๙๖a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๘.๘๔a	๘.๘๔a	๕.๗๕a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๘.๙๖a	๙.๐๐a	๕.๙๕a
เฉลี่ย	๑๘.๙๒	๘.๙๕	๕.๘๙
S.D.	๐.๐๗	๐.๑๐	๐.๑๒
CV(%)	๐.๓๙	๑.๐๗	๒.๐๓

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๑๙.๖๔a	๙.๐๗a	๕.๔๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๐.๐๗a	๙.๒๘a	๕.๕๔a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๑๙.๔๒a	๙.๓๓a	๕.๘๕a
เฉลี่ย	๑๙.๗๑	๙.๒๓	๕.๖๒
S.D.	๐.๓๓	๐.๑๔	๐.๒๐
CV(%)	๑.๖๗	๑.๕๐	๓.๕๗

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๖๔ab	๙.๗๕a	๖.๔๔a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๒.๑๑a	๙.๔๘a	๖.๐๗a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๐.๕๙b	๙.๖๓a	๖.๔๔a
เฉลี่ย	๒๑.๔๔	๙.๖๒	๖.๓๑
S.D.	๐.๗๘	๐.๑๔	๐.๒๑
CV(%)	๓.๖๓	๑.๔๕	๓.๓๘

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕ (ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๐๘a	๙.๔๖a	๖.๕๓a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๐.๖๒a	๙.๓๒a	๖.๔๒a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๑๙.๖๘a	๙.๐๖a	๖.๒๓a
เฉลี่ย	๒๐.๔๖	๙.๒๘	๖.๓๙
S.D.	๐.๗๑	๐.๒๐	๐.๑๕
CV(%)	๓.๔๙	๒.๑๙	๒.๓๙

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๑. ระยะก่อนออกดอก)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๒๙a	๙.๓๕a	๕.๗๘b
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๓๒a	๙.๔๗a	๖.๑๕ab
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๔๒a	๙.๖๘a	๖.๕๓a
เฉลี่ย	๒๑.๓๔	๙.๕๐	๖.๑๕
S.D.	๐.๐๗	๐.๑๗	๐.๓๗
CV(%)	๐.๓๑	๑.๗๕	๖.๐๔

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๒. ระยะออกดอก)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๖๙a	๙.๔๕b	๕.๖๙b
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๒.๒๙a	๙.๘๔a	๖.๕๔a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๒.๔๔a	๙.๖๙ab	๖.๔๓a
เฉลี่ย	๒๒.๑๔	๙.๖๖	๖.๒๒
S.D.	๐.๓๙	๐.๒๐	๐.๔๖
CV(%)	๑.๗๘	๒.๐๒	๗.๔๒

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๓. ระยะเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๔๐a	๙.๕๘b	๖.๓๙a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๑.๙๖a	๑๐.๐๙a	๖.๙๓a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๒๒.๔๓a	๑๐.๐๘a	๖.๕๓a
เฉลี่ย	๒๑.๙๓	๙.๙๒	๖.๖๑
S.D.	๐.๕๒	๐.๒๙	๐.๒๘
CV(%)	๒.๓๖	๒.๙๖	๔.๒๗

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖ (ช่วงที่ ๔. ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

ต.ย.	ความยาวใบ(ซม.)	ความกว้างใบ(ซม.)	น้ำหนักใบ(กรัม)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๒๒.๐๕a	๙.๖๔a	๖.๖๙a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๒.๕๓a	๑๐.๘๙a	๖.๘๕a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๒๑.๙๐a	๙.๖๔a	๖.๙๑a
เฉลี่ย	๒๒.๑๖	๑๐.๐๖	๖.๘๑
S.D.	๐.๓๓	๐.๗๒	๐.๑๑
CV(%)	๑.๔๗	๗.๑๕	๑.๖๖

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ตารางที่ ๖. ผลการวิเคราะห์คุณภาพผลมังคุดในแต่ละกรรมวิธี

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย)

ต.ย.	น.น.ผลเฉลี่ย (กรัม)	เส้นรอบวงเฉลี่ย (ซม.)	Brix (%)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ซม.)	๙๗.๔๐a	๑๘.๕๓a	๑๗.๘๒a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ซม.)	๙๐.๗๒a	๑๘.๑๔a	๑๗.๙๙a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ซม.)	๙๐.๑๑a	๑๘.๐๘a	๑๘.๐๑a
เฉลี่ย	๙๒.๗๔	๑๘.๒๕	๑๗.๙๔
S.D.	๔.๐๕	๐.๒๕	๐.๑๑
CV(%)	๔.๓๖	๑.๓๕	๐.๕๙

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕

ต.ย.	น.น.ผลเฉลี่ย (กรัม)	เส้นรอบวงเฉลี่ย (ซม.)	Brix (%)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๑๒๕.๗๖a	๑๙.๘๒a	๑๗.๐๓b
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๑๘.๙๕a	๑๙.๖๘a	๑๗.๓๗ab
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๑๓.๒๒a	๒๐.๓๓a	๑๗.๘๐a
เฉลี่ย	๑๑๙.๓๑	๑๙.๙๔	๑๗.๔
S.D.	๖.๒๘	๐.๓๔	๐.๓๘
CV(%)	๕.๒๖	๑.๗๒	๒.๒๐

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖

ต.ย.	น.น.ผลเฉลี่ย (กรัม)	เส้นรอบวงเฉลี่ย (ซม.)	Brix (%)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ซม.)	๑๑๔.๖๐a	๑๙.๖๒a	๑๗.๖๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๑๙.๖๐a	๑๙.๘๒a	๑๗.๕๓a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ซม.)	๑๒๒.๖๙a	๒๐.๐๘a	๑๗.๓๑a
เฉลี่ย	๑๑๘.๙๖	๑๙.๘๔	๑๗.๕๑
S.D.	๔.๐๘	๐.๒๓	๐.๑๙
CV(%)	๓.๔๓	๑.๑๖	๑.๐๘

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ตารางที่ ๗. ผลการวิเคราะห์ปริมาณผลผลิตในแต่ละกรรมวิธี

ปี ๒๕๕๔ (เริ่มต้นทำการศึกษาวิจัย)

ต.ย.	ปริมาณผลผลิตต่อต้น (กิโลกรัม/ต้น)	ปริมาณผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม/ไร่; ๔๔ต้นต่อไร่)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ชม.)	๖๗.๔๑a	๒๙๖๕.๙๒a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ชม.)	๕๐.๕๔ab	๒๒๒๓.๙๕ab
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ชม.)	๔๒.๐๕b	๑๘๕๐.๑๙b
เฉลี่ย	๕๓.๓๓	๒๓๔๖.๖๙
S.D.	๑๒.๙๑	๕๖๗.๙๐
CV(%)	๒๔.๒๐	๒๔.๒๐

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๕

ต.ย.	ปริมาณผลผลิตต่อต้น (กิโลกรัม/ต้น)	ปริมาณผลผลิตต่อต้น (กิโลกรัม/ไร่; ๔๔ต้นต่อไร่)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ชม.)	๖๐.๓๕b	๒๖๕๕.๔๐b
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ชม.)	๗๓.๔๖b	๓๒๓๒.๑๑b
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ชม.)	๑๐๕.๕๖a	๔๖๔๔.๗๒a
เฉลี่ย	๗๙.๗๙	๓๕๑๐.๗๔
S.D.	๒๓.๒๖	๑๐๒๓.๕๑
CV(%)	๒๙.๑๕	๒๙.๑๕

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

ปี ๒๕๕๖

ต.ย.	ปริมาณผลผลิตต่อต้น (กิโลกรัม/ต้น)	ปริมาณผลผลิตต่อต้น (กิโลกรัม/ไร่; ๔๔ต้นต่อไร่)
กรรมวิธีที่ ๑ (๑๒๐ ลิตร/ ชม.)	๒๐๘.๘๒a	๙๑๘๘.๑๘a
กรรมวิธีที่ ๒ (๓๐๐ ลิตร/ ชม.)	๒๔๘.๕๐a	๑๐๙๓๔.๑๐a
กรรมวิธีที่ ๓ (๖๐๐ ลิตร/ ชม.)	๒๑๕.๙๕a	๙๕๐๑.๖๒a
เฉลี่ย	๒๒๔.๔๒	๙๘๗๔.๖๓
S.D.	๒๑.๑๕	๙๓๐.๘๒
CV(%)	๙.๔๓	๙.๔๓

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันแสดงความหมายว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % โดยวิธี DMRT

๘.๕ สรุปผลการทดลองและแนวทางในการเลือกใช้ระบบการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจากข้อมูล ที่วิเคราะห์ได้พบว่า สภาพดินในแปลงทดลองมีคุณภาพดีขึ้นมากเมื่อทำการศึกษาวิเคราะห์การให้ปุ๋ยพร้อมระบบ น้ำตามค่าการวิเคราะห์ดิน โดยพิจารณาได้จากสภาพดินมีความเป็นกรดน้อยลง มีค่าการนำไฟฟ้า ค่าอินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหารต่างๆทั้งที่เป็นธาตุหลักและธาตุรองมีค่าสูงขึ้น ตามระยะเวลาที่ทำการทดลองวิจัย เมื่อพิจารณา เปรียบเทียบระบบการให้น้ำที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยพิจารณาจากข้อมูลหลายๆด้าน พบว่าเมื่อทำ การวิเคราะห์ธาตุอาหารในใบมังคุด ซึ่งแปลความหมายถึงประสิทธิภาพในการนำอาหารจากดินที่ได้รับปุ๋ยทาง ระบบน้ำไปสะสมอาหารผลิตเป็นผลมังคุดที่มีคุณภาพต่อไปพบว่า ธาตุอาหารในใบมังคุดส่วนใหญ่จะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงธาตุอาหารบางชนิดในบางช่วงของช่วงปีที่ทำการศึกษา ๒๕๕๔-๒๕๕๖ โดยภาพรวมพบว่า กรรมวิธีที่ ๒ จะให้ค่าผลการวิเคราะห์ที่ดีกว่า กรรมวิธีที่ ๓ และกรรมวิธีที่ ๑ ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในด้านของ ขนาดและน้ำหนักใบพบว่าให้ผลที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารใบมังคุด โดยกรรมวิธีที่ ๓ และกรรมวิธี ที่ ๒ ให้ผลการทดลองที่ดีใกล้เคียงกัน และทั้งสองกรรมวิธีให้ผลที่ดีกว่ากรรมวิธีที่ ๑ เมื่อพิจารณาในด้านคุณภาพ ของผลมังคุดที่ผลิตได้จากการทดลองในแต่ละกรรมวิธีทุกช่วงเวลาของปีที่ทำการศึกษายังพบว่า คุณภาพของผล มังคุดในปัจจุบัน น้ำหนักผลเฉลี่ย เส้นรอบวง และค่าความหวาน (Brix) ของทุกระบบวิธีส่วนใหญ่ มีค่าไม่แตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์ที่สำคัญในด้านปริมาณผลผลิตพบว่า ปีการทดลองเริ่มต้น ๒๕๕๔ กรรมวิธีที่ ๑ ให้ปริมาณ ผลผลิตที่สูงกว่ากรรมวิธีที่ ๒ และ ๓ ตามลำดับ แต่สำหรับในปีแรกของการวิจัยยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดนัก เนื่องจากผลของอิทธิพลของระบบน้ำและการให้ปุ๋ยทางน้ำยังไม่ส่งผลต่อต้นมังคุดทดลองมากนัก เนื่องจากพืชต้องใช้ เวลาสะสมอาหารและจะส่งผลชัดเจนในฤดูกาลผลิตต่อไป และเมื่อพิจารณาจากปริมาณผลผลิตในปีการทดลอง

๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ กรรมวิธีที่ ๓ และกรรมวิธีที่ ๒ ให้ผลการทดลองที่ดีที่สุดตามลำดับ โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละกรรมวิธีทุกผลการวิเคราะห์ จะใช้หลักการวิเคราะห์สถิติโดยวิธี DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕%

๔. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดสรุปได้ว่า การศึกษาอัตราการให้น้ำอัตรา ๓๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง ในกรรมวิธีที่ ๒ จะมีความเหมาะสมที่สุด โดยให้ผลการทดลองที่ดีกว่ากรรมวิธีที่ ๓ อัตราให้น้ำมากกว่า ๖๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง และกรรมวิธีที่ ๑ อัตราให้น้ำ ๑๒๐ ลิตรต่อชั่วโมง ตามลำดับ รวมถึงมีค่าใช้จ่ายในส่วนของต้นทุนในการติดตั้งและราคาอุปกรณ์ต่างๆที่ต่ำกว่ากรรมวิธีที่ ๓ ซึ่งเป็นอัตราการให้น้ำที่เกษตรกรชาวสวนทั่วไปนิยมใช้อีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาครัฐควรที่จะมีการส่งเสริม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานวิจัยนี้สู่เกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรในการผลิตมังคุดคุณภาพ นำมาซึ่งรายได้ที่มากขึ้นและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกร

๕. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

- ∅ พัฒนาต่อ ควรมีการทำการศึกษาร่วมกับการจัดการด้านอื่น เช่น การตัดแต่งกิ่งมังคุดทรงพุ่ม การศึกษาเพื่อลดอาการเกิดเนื้อแก้ว ยางไหล การจัดการปุ๋ยให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- ∅ เผยแพร่ วารสารวิชาการเกษตร, การประชุมวิชาการระดับชาติ, คู่มือสำหรับเกษตรกร

๖. คำขอบคุณ

ขอขอบคุณคณะผู้ร่วมงานศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี คณะเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี คณะเจ้าหน้าที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ กรมวิชาการเกษตร ที่ช่วยทดสอบเก็บข้อมูลและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

๗. เอกสารอ้างอิง

- จิรพงษ์ ประสิทธิเขตร. ๒๕๔๑. การให้ปุ๋ยระบบน้ำกับทุเรียน. วารสารเคหการเกษตร ๒๒ : ๑๖๕-๑๗๐.
- ดิเรก ทองอร่าม วิทยา ตั้งก่อสกุล นาวิ จิระชีวี และอิทธิสุนทร นันทกิจ. ๒๕๔๕. การออกแบบและเทคโนโลยีการให้น้ำแก่พืช. ฐานการพิมพ์. ๔๙๖ หน้า
- นายทองดี. ๒๕๕๑. ลดต้นทุนพลังงานในการทำสวนได้อย่างไร. วารสารเคหการเกษตร ๓๒ (๔) : ๑๓๖-๑๔๑.
- เปรมปรี ฦ สงขลา. ๒๕๔๔. ระบบชลประทานน้ำน้อย : ปัจจัยกำหนดอนาคตชาวสวน. เอกสารประกอบการบรรยายในการฝึกอบรมหลักสูตรการออกแบบระบบให้น้ำแบบประหยัดแก่พืช รุ่นที่ ๓ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๑๐ หน้า.
- วีระพงษ์ ครุสง. ๒๕๔๗. หัวน้ำน้อย หัวน้ำมาก อย่างไรดี. วารสารเคหการเกษตร ๒๘ (๑) : ๒๐๑-๒๐๕.
- อุดมพร เสือมาก. ๒๕๔๘. ผลของการให้ปุ๋ยในระบบน้ำต่อการเจริญเติบโต ผลผลิตและคุณภาพของมังคุดนอกฤดูกลาง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุขวัฒน์ จันทร์ปรรณิก และเสริมสุข สลักเพ็ชร์. ๒๕๔๗. แนวทางการพัฒนาการทำสวนมั่งคุดในอนาคต. ใน

เอกสารวิชาการมั่งคุด กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า ๙๕-๑๐๑

กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๕๓. คำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับพืชเศรษฐกิจ. เอกสารวิชาการลำดับที่ : ๐๐๑/๒๕๕๓ กรม

วิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า ๖๙.

ภาคผนวก ก.

การคำนวณความต้องการน้ำของพืชและระยะเวลาการให้น้ำแปลงมังคุดทดลอง

ก) การคำนวณความต้องการน้ำของมังคุดในแปลงทดลอง

การคำนวณความต้องการน้ำได้จากสมการ

$$ET_c = K_c \times K_p \times E_{pan}$$

เมื่อ ET_c = ความต้องการน้ำของพืช (มม./วัน)

K_c = สัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช

= ๑.๐ สำหรับพืชที่ให้ผลผลิตแล้วและอยู่ในระยะติดดอกออกผล

K_p = สัมประสิทธิ์การระเหยของน้ำจากผิวดินการระเหย

= ๐.๘๕ เป็นค่าสูงสุดตามสภาวะภูมิอากาศของประเทศไทย

E_{pan} = ค่าการระเหยของน้ำเฉลี่ยจากผิวดินการระเหยแบบ Class A

= ๔ ม.ม./วัน (แปลงทดลอง)

$$\text{ดังนั้นความต้องการน้ำ } ET_c = 1.0 \times 0.85 \times 4.0 = 3.4 \text{ ม.ม./วัน}$$

ข) การคำนวณปริมาณน้ำที่ให้

กำหนดให้ประสิทธิภาพของระบบให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์

$$= 80 \%$$

พื้นที่ทรงพุ่มของต้นไม้ (ตร.ม.) มีระยะปลูก ๓ ม. คิดเป็นพื้นที่

$$= \pi (3/2)^2 = 7 \text{ ตร.ม.}$$

ดังนั้นปริมาณน้ำที่ต้องการ

$$= (3.4 \text{ ม.ม./วัน} \times 7 \text{ ตร.ม.}) / 0.80$$

$$= 29.75 \text{ ลิตร/วัน}$$

กำหนดรอบเวรให้น้ำเป็น ๔ วัน/ครั้ง

ดังนั้นปริมาณน้ำที่ให้

$$= 29.75 \text{ ลิตร/วัน} \times 4 \text{ วัน/ครั้ง}$$

$$= 119 \text{ ลิตร}$$

$$\sim 120 \text{ ลิตร}$$

ค) การคำนวณเวลาในการให้น้ำแต่ละกรรมวิธี

- กำหนดอัตราการปล่อยน้ำของหัวจ่ายน้ำในกรรมวิธีที่ ๑

$$= 120 \text{ ลิตร/ชม.}$$

ดังนั้นเวลาในการให้น้ำ

$$= 120 \text{ ลิตร} / 120 \text{ ลิตร/ชม.}$$

$$= 1 \text{ ชั่วโมง (๖๐ นาที)}$$

- กำหนดอัตราการปล่อยน้ำของหัวจ่ายน้ำในกรรมวิธีที่ ๒

$$= 300 \text{ ลิตร/ชม.}$$

ดังนั้นเวลาในการให้น้ำ

$$= 120 \text{ ลิตร} / 300 \text{ ลิตร/ชม.}$$

$$= 0.4 \text{ ชั่วโมง (๒๔ นาที)}$$

ภาคผนวก ข.

การใช้ปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดินของมังคุดระยะให้ผล (ขนาดทรงพุ่ม ๗ ม.)

จากเอกสารคำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับพืชเศรษฐกิจ. เอกสารวิชาการลำดับที่ ๘/๒๕๔๘ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. การใช้ปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดินของแปลงมังคุดทดลอง ในช่วงต่างๆของพัฒนาการผล มังคุดมีดังนี้

ระยะเวลาในการใส่ปุ๋ย (ระยะที่ให้ผลผลิตแล้ว)	ลักษณะเนื้อดิน	อัตราปุ๋ยที่ใส่
๑. ระยะบำรุงต้น (ช่วงตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว)	ดินร่วนเหนียว,ดินเหนียว	๓๐๐-๒๐๐-๓๐๐
๒. ระยะสร้างตาดอก (ก่อนออกดอก ๑-๒ เดือน)	ดินร่วนเหนียว,ดินเหนียว	๒๐๐-๒๐๐-๓๕๐
๓. ระยะบำรุงผล (หลังดอกบาน ๑ เดือน)	ดินร่วนเหนียว,ดินเหนียว	๒๐๐-๑๕๐-๓๐๐
๔. ระยะปรับปรุงคุณภาพ (ก่อนเก็บเกี่ยว ๒ เดือน)	ดินร่วนเหนียว,ดินเหนียว	๐-๐-๒๕๐

กำหนดการให้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้การคำนวณปริมาณแม่ปุ๋ยสูตรต่างๆ ตามระยะพัฒนาการของมังคุด ดังนี้

- **ระยะบำรุงต้น** ต้องการอัตราปุ๋ย ๓๐๐-๒๐๐-๓๐๐ กรัม/ต้น

ใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖

แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม

ต้องการธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม

ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร P ๒๐๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๓๓๓.๓๓ กรัม/ต้น

เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๒ กรัม

ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๓๓๓.๓๓ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๔๐ กรัม

แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม

ต้องการธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม

ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร K ๓๐๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๖๕๒.๑๗ กรัม/ต้น

เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๓ กรัม

ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๖๕๒.๑๗ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๘๔.๗๘ กรัม

เนื่องจากต้องการปุ๋ยที่มีธาตุอาหาร N ทั้งหมด ๓๐๐ กรัม/ต้น ดังนั้นขาดอยู่ $300 - 40 - 84.78 = 175.22$ กรัม/ต้น

แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร N ๔๖ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร N ๔๖ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม/ต้น
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร N ๑๗๕.๒๒ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๓๘๐.๙๑ กรัม/ต้น

- ระยะสร้างตาดอก ต้องการอัตราปุ๋ย ๒๐๐-๒๐๐-๓๕๐ กรัม/ต้น
 ใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๐-๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖
 แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร P ๒๐๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๓๓๓.๓๓ กรัม/ต้น
 เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๒ กรัม
 ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๓๓๓.๓๓ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๔๐ กรัม
 แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร K ๓๕๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๗๖๐.๘๗ กรัม/ต้น
 เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๓ กรัม
 ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๗๖๐.๘๗ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๙๘.๙๑ กรัม
 เนื่องจากต้องการปุ๋ยที่มีธาตุอาหาร N ทั้งหมด ๒๐๐ กรัม/ต้น ดังนั้นขาดอยู่ $๒๐๐ - ๔๐ - ๙๘.๙๑ = ๖๑.๐๙$ กรัม/ต้น

แม่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร N ๑๕ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร N ๑๕ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม/ต้น
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร N ๖๑.๐๙ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๔๐๗.๒๗ กรัม/ต้น

- ระยะบำรุงผล ต้องการอัตราปุ๋ย ๒๐๐-๑๕๐-๓๐๐ กรัม/ต้น
 ใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐, ๑๒-๖๐-๐ และ ๑๓-๐-๔๖
 แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร P ๑๕๐ กรัม/ต้น ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๒๕๐ กรัม/ต้น
 เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๒ กรัม
 ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๖๐-๐ ๒๕๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๓๐ กรัม

แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร K ๔๖ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร K ๓๐๐ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๖๕๒.๑๗ กรัม/ตัน
 เนื่องจาก แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๑๐๐ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๑๓ กรัม
 ดังนั้น แม่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๐-๔๖ ๖๕๒.๑๗ กรัม จะให้ธาตุอาหาร N ๘๔.๗๘ กรัม
 เนื่องจากต้องการปุ๋ยที่มีธาตุอาหาร N ทั้งหมด ๒๐๐ กรัม/ตัน ดังนั้นขาดอยู่ $200 - 84.78 = 115.22$
 กรัม/ตัน

แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร N ๔๖ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร N ๔๖ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม/ตัน
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร N ๘๕.๒๒ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๘๕.๒๖ กรัม/ตัน

- ระยะปรับปรุงคุณภาพ ต้องการอัตราปุ๋ย ๐-๐-๒๕๐ กรัม/ตัน
 ใช้แม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐

แม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ หนัก ๑๐๐ กรัม จะมีธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม
 ต้องการธาตุอาหาร P ๖๐ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม
 ดังนั้น ต้องการธาตุอาหาร P ๒๕๐ กรัม/ตัน ต้องใช้แม่ปุ๋ย ๔๑๖.๖๗ กรัม/ตัน